www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 263. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 11. падолиста, 1925.

VOL. XXXIII. No. 263. Jersey City, N. J., Wednesday, November 11, 1925. THREE CENTS

Пенсильвенійський губернатор робить заходи для покінчення вуглевого страйку.

ГАРИСБУРГ, ПА., 9. падолиста. — Пенсилвенійський губернатор Пиншов запросив до себе на конференцію в справі вуглевого страйку Джана Лунса, голову майнерської юнії, та В. Инглиса, голову комітету властителів копалень у Скрентоні. Пиншов має відбути з ними не одну, але дві осібні наради, певно сподіючися, що такими осібними конференціями приготує спільну конференцію.

У своїй розмові з газетярами губернатор заявив, що він хоче говорити про страйк та шукати, чи обі спорячі сторони не могли би найти якого спільного становища.

МІСТО ТОРГУЄ ВУГЛЕМ.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Ню Джерзі, 9. падолиста. — Міський уряд сього міста почав нині продавати вуголь незаможному населеню міста. Уголь доставляють до домів міські троки, рахуючи по 60 центів за 100 фунтів.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ РАДІЮ.

ВАШИНГТОН, 9. падолиста. — Нині отворено тут скликану федеральним урядом четверту з ряду конференцію в справі регульовання радіового депешованя. Зараз на вступних нарадах секретар торговлі Гувер предложив плян, який, на думку уряду, запобігби великому „замішанню у воздусі", яке виходить через те, що кождий висилає собі те, що йому подобається; сей плян лишає велику свободу кождій місцевости урегулювати, хто й як має розсилати депеші чи музику.

ПРОГИБЩИНИЙ ПРОЦЕС ПРОТИ „ЕЛКС".

НЮ ЙОРК, 9. падолиста. — Федеральна прокураторія, котра веде тепер процес проти запомогово-клюбової організації „Елкс" за те, що вона мала продавати пиво в своїй клюбовій реставрації, покликала на слідство менаджера реставрації та казала йому принести книги реставрації, які мають мати докази, що реставрація продавала пиво.

ЗЛОДІЇ З ЗАМИЛУВАННЯМ ДО СТАРОВИНИ.

МОНРОВ, Ню Йорк, 9. падолиста. — Невислідженї досі злодії закралися до магазинів підприємства Орендж енд Рокленд Лайт енд Павдер Ко., котрої робітники відкрили кілька тижнів тому назад підчас копання кістки передісторичного слона, та забрали сі кости. Злодії розбили паркан та підкопалися під мур.

КОМІСІЯ ДАЛІ ОБТИНАЄ ПОДАТКИ.

ВАШИНГТОН, 9. падолиста. — Комітет палати послів для приходів далі обнижив суму податків о 113 міліонів долярів, знижаючи годатки від автомобілів, цигар, рушниць, дорогоцінних річий, карт, люльок, предметів штуки й т. п.

ПРОЦЕС ПРОТИ ПОЛКОВНИКА ЗА ЗЛОМАННЄ ДИСЦИПЛІНИ.

ВАШИНГТОН, 9. падолиста. — Процес проти полковника Мичела за зломанне військової дисципліни починає вже звертати туди, куди обжалований його хотів навернути, себто до самого питання, чи закиди, які полковник поробив зарядови в своїх статтях, є основані на правді.

Мичел у своїх зізнаннях перед військовим судом не лишень потвердив, що він далі придержується своїх закидів, але й ще додав нові закиди, як гриміром те, що свідки на слідстві в справі розбитя воздушного корабля Шенандо допустилися кривоприсяги. Суд на сі закиди зажадав від обжалованого доказів, які Мичел зголився предложити.

МАЛОЩО НЕ ПРИЙШЛО ДО ПОВАЖНОЇ КАТАСТРОФИ ЧЕРЕЗ ПРОГИБЦЮ.

ПОРТЛЕНД, Мейн, 9. падолиста. — Патрольова лодка прибережної сторожі „Сі-Джі-151", шукаючи здовж берега за пачкарями горівки, зобачила нині скоро йдучий малий пароход. Узявши його за пачкаря, вона дала сигнал, щоби він станув, а коли сей не сповнив приказу „команда приказала віддати до нього стріл з двофунтової гармати. Вистріл пролетів понад самий корабель, який мимо сього не здержався. Тоді лодка стрілила в друге, і знов мало що не вщибнула корабля. Догерва тепер командант лодки побачив сигнали корабля, з котрих показалося, що се военний корабель, везучий на своїм покладі дві тони вибухового матеріялу.

Командант корабля зажалав від уряду сеячасового слідства над неосторожними сторожами.

КОМУНИСТИЧНИЙ ЕКС-ПОСОЛ ІДЕ ДО ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК, 9. падолиста. — Комуністичний аґітатор Бенямін Гітлов, котрий був колись послом до міноровської стейтової леґіслятури, в 1921. році був засуджений за „злочинну анархію" на визнищо від 5 до 10 літ, прийшов до переконання, що відкликами нічого не вдіє, та нині зголосився до вязниці відбути свою кару.

ПІДВИШКА ПОЧТОВИХ ОПЛАТ НЕ ОПЛАЧУЄТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 9. падолиста. — Конгресова почтова комісія обчислює, що підвишка почтових оплат принесла лишень 32 міліони долярів у рік та покрила тільки половину коштів, голучених з підвишкою пенсії почтових робітників.

ЦІКАВИЙ ВИНАХІД.

НЮ ЙОРК, 9. падолиста. — Ґрінлєй Метю, що втопився, так званий „смертельний луч", який має вбивати живцу на віддалість, придумав ще один винахід, який він назвав „люмінофон", і який [illegible] на світлові фази. Цілиє демонстрації [illegible]

ДО ВСІХ:

ТО ГОЛОД НЕ УСТАВ В КРАЮ, А ТІЛЬКИ МИ СИТІ ЙОГО НЕ ВІДЧУВАЄМО.

ТО ПІВАЛІДИ НЕ ПОДУЖАЛИ, НІ РАНИ ТХ НЕ ПОГОИЛИСЬ, ТО ТІЛЬКИ МИ НЕ ГОДНІ ВІДЧУТИ БОЛЮ ТИХ, ЩО ІМ БРАКУЄ РУК І НІГ.

ТО ТІЛЬКИ СИРОТИ В КРАЮ МОЛЯТЬСЯ ЗА ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ, АЛЕ ВИ ВЖЕ ДАВНО ЗА НИХ ЗАБУЛИ.

ТО ТІЛЬКИ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ БЮТЬ, А НЕ ВАС, ТОМУ НЕ ПАМЯТАЄТЕ ЗА НИХ І НЕ СКЛАДАЄТЕ ЦЕНТА НА ТЕПЛУ СТРАВУ ДЛЯ НИХ.

ТО ТІЛЬКИ В КРАЮ ЛЮДИ В РОЗПУЦІ, ЩО ЗАБИРАЮТЬ ІМ ЛЯХИ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ, А В АМЕРИЦІ ВЖЕ Й ГОЛОВОЮ НАД ТИМ НЕ ПОХИТУЮТЬ, ЩО РІДНА ШКОЛА ПРОПАДАЄ.

КОЛИ ХОЧЕТЕ ИТИ В ПАРІ ЗІ СТАРИМ КРАЄМ, ТАК ХАЙ НЕ ПРОЙДЕ НІЮДНО УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЄ, НІЮДНІ ХРЕСТИНИ, НІЮДНА ЗАБАВА І НІЮДИН МІТИНГ, АБИ ВИ НЕ ЗІБРАЛИ МАЛОГО ЛЕПТИ ТА НЕ ВИСЛАЛИ Її ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANNYE, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В ПРАЗІ.

Дня 8. вересня с. р. відкрито в Празі українську ґімназію в складі, поки що І. III. та V. кляси з двома матуральними групами при ній: І-ою однорічною та ІІ-ою дворічною. Директор ґімназії, відомий педагог проф. Ярема у своїй промові до учеників зазначив велику вагу та значіннє сеї одинокої української ґімназії, в якій може вільно, без усяких обмежень та шкідливих впливів ворогів українського відродження, вестись наука. Підкресливши велике значіннє допомоги чеського народу, він подякував чеському урядови та завізвав учеників і професорів до напруженої праці на добро усього українського народу. До навчання в ґімназії запрошено найкрасших галицьких та наддніпрянських професорів. Українська ґімназія в Празі заснована по типу т. зв. „реформованих" реальних ґімназій з осьмичним курсом навчання, що своєю програмою ще більше наближується до нормальних, клясичних ґімназій ніж звичайні ґімназії. Ся ґімназія має бути зразковою українською ґімназією. Робляться дружні заходи педагогічного персоналу і батьків, щоби поставити на належну висоту сю так необхідну українську середню школу.

СТ. ГРАБСЬКИЙ І СТ. ГЛОМБІНСЬКИЙ.

Під сим заголовком приносить варшавський „Роботник" таку замітку: Ст. Гломбінський виголосив у Львові промову про господарське та політичне положення Польщі, в якій виложив „своїх думок (плиненьких) пряжу і своїх почувань (непахучих) квіти". Ст. Гломбінський напав на робітників, що не працюють стільки, скільки подобається капіталістам і вшехполякам. Між іншим має він претенсії до друкарських складачів, що на протязі дня роблять те, що могли-б зробити на протязі півтора години. Опісля палить він смаленї дуби про соціялізм, а наконець атакує Ст. Грабського за те, що заключив угоду з Жидами.

НАЦІОНАЛЬНІ СУДИ НА УКРАЇНІ.

На радянській Україні зорґанізовано 92 національні судові камери. В тому числі утворено 33 жидівських, 31 російських, 14 німецьких, 6 польських, [illegible]

ПРАВА ТА ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ.

Президія Всеукр. Центр. Виконавчого Комітету затвердила інструкцію про права членів ВУЦВК-ту, що працюють на місцях. В тій інструкції вказується на те, що члени ВУЦВК-ту в перервах між сесіями мають обовязок зберігати безперервний звязок зі своїми виборцями та з місцевими органами влади і громадянськими організаціями.

ЩЕ ПРО СКИТ МАНЯВСЬКИЙ

Діло пише: В звязку з новинкою про поголоски на тему перепродажі Скиту Манявського, у якій ми покликувались на інформації о. М. Кейвана, отримуємо від о. Кейвана лист, в якому він повідомляє про заходи місцевого світського і духовного громадянства над здвигненнем памятника Антонови Могильницькому та переняттєм Скиту Манявського під свою опіку. Вже від двох літ іде по всіляких інстанціях тяганина з програмами і статутами відповідного комітету, але всі дотеперішні заходи на отриманнє від влади дозволу і затвердженнє статута даремні. О. М. Кейван слушно завважує, що Скит Манявський повинен бути дорогий усім Українцям, як духовним так і світським, і всі вони не повинні забувати про нього, але наша світська інтеліґенція непомірно більше обтяжена всілякими громадянськими справами ніж духовна, а вже участь найвисшого нашого духовенства у громадському життю дійсно мінімальна.

ВІДГОМІН ОТАМАНЩИНИ.

Київський революційний трибунал засудив на кару смерти через розстріл бувшого помічника отамана Зеленого — Гаращенка. Гаращенком доказали вбивство цілих десятків комуністів. Він орґанізував свого часу відомий напад на Трипілля, в якому вбито цілий відділ київських комсомольців. Він же захопив на Дніпрі два пароходи, на яких їхали комуністи.

АРЕШТ ВЛОМНИКІВ У ДРОГОБИЧІ.

Львівські відомі вломники, що перенесли свою діяльність до Дрогобича, попали в руки поліції при праці над грабованнєм почтової каси. Їх імена: Йосиф Розенбуш, Степан Во-[illegible] Кавалер Міхал, чишин [illegible]

МАНУФАКТУРНИЙ ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

Колеґія Народнього Комісаріяту для внутрішньої торговлі в Харкові ствердила, що на Україні панує мануфактурний голод. Разом з імпортованими зза кордону мануфактурними виробами розпоряджує вона 400 вагонами а запотребування України виносить найменьше 500 вагонів мануфактури. Тому то становище є напружене. У звязку з гострою недостачею мануфактури помічається в населення вживання суррогатів, що приняли подекуди зовсім недопустимі та дивовижні форми.

ПРОРОЦТВА НА 1926 РІК.

В Лондоні вийшла книжка з пророцтвами страшних нещасть і катастроф, які ждуть світ у найблизшому 1926 році. В січні трапиться велика залізнича катастрофа й шалітимуть пожежі. В лютім вибухне в Єгипті повстання, а в маю бунти й повстання доведуть до загрози великої европейської війни. В червні буде револьта в Палестині. В липні багато людей утратить життя наслідком спеки. В тім семім місяці преса заметься надзвичайною аферою на тілі злочину з отрує. В серпні вибухне ґенеральний страйк і знову грозитиме війна. В дальших місяцях прийде до конфлікту між Туреччиною і Великою Британією. Мало того: землетрус знищить дно Середземного моря, трапиться велика гірнича катастрофа і вибухнуть дві революції. Чорні перспективи, що?

РОЗРІСТ ПОЛЬСЬКОЇ ВОЗДУШНОЇ ФЛЬОТИ.

Під Пекарами, найблизшій околиці Кракова, сталася нова катастрофа з військовим аеропляном. На значній висоті мотор раптом перестав функціонувати. При приземленню на непригідному ґрунті аероплян розбився, а два старшини, що були в ньому, ледви вийшли з життєм.

НЕ ВІЛЬНО ВИЗДЖАТИ.

Висонезні оплати за польські пашпорти були накладені на те, щоби люди не вивозили гроший на чужину і сим ратували загрожену державну скарбницю. Із офіціяльної статистики довідуємось, що від січня до серпня в Польщі видали 95,399 пашпортів, з чого 29,681 пашпортів [illegible] 50,898 з полекшками, в

Маніфестація Анґлії за приязню з Німеччиною.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Сьогодня уладили британські дипльомати парадне приняте в Гілдголл, на якому зібрались міністри, амбасадори, британські політики і аристократія.

Найбільше піднесеною хвилею вечера було, коли британський міністер закордонних справ Остен Чемберлейн напився вина із срібної „часі любови" і передав її німецькому амбасадорови Штамерови.

Окликам радости й оплескам не було кінця. Се був знак нової британсько-німецької приязни.

Відтак зачалися промови. Чемберлейн говорив про локарненську умову, кажучи, що вона принесе „мир і щастє" Европі.

Другий говорив британський премієр Стенлі Болдвин, котрий висловив признанне за успіх в Локарні Чемберлейнови.

Далі говорив ще адмірал Беттї про потребу сильної і справної военної фльоти; міністер війни сер Лейминґ Вортінґтон-Евенс; міністер летництва сер Семюел Говр і новий лорд-мейор Лондону сер Виллием Прайк.

Се була перша велика і замітна маніфестація Великої Британії за обновою приязни з Німеччиною.

АМЕРИКАНЕЦЬ НА ДОВГ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Один Американець, що живе в Анґлії, переслав до британського міністерства скарбу $5,500 яко частинку на сплату военного довгу Америці. Він каже, що посилає сю частинку, що обіймає суму довгу за 5 мінут яко признанне за заграничну політику Великої Британії. Міністерство на його бажанне не годає його імени, але дякує йому за дар.

ВИБИРАЮТЬ ПОСАДНИКІВ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Сьогодня в Анґлії міста і місточка вибирали посадників.

В Лондоні вибрано лордом-мейором сера Виллиема Прайка, зелізного торговця. Він має 78 літ.

Уступаючий лорд мейор Лондону сер Алфред Бавер, по давньому звичаю, буде відзначений титулом барона.

ФІНАНСОВА СКРУТА ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 9. падолиста. — На нинішньому зібранню фінансової комісії французького парляменту премієр Пенлеве представив свій плян тимчасової фінансової реформи, в якому домагається побільшення числа паперових франків. Він казав, що треба негайно ще додрукувати півтретя міліярда нових франків, щоб у грудні можна сплатити ґрипадаючі на той час позичкові бонди.

Деякі посли противлячись побільшуваню паперових франків (інфляції), а радили видати довгострокові бонди і заміняти їх за короткострокові, а особливо за сі, що вже приходять до виплати. Одначе Пенлеве спротивився знову сьому, кажучи, що такий засіб підірвав би довіре населення до державних внутрішніх позичок.

На сьому нинішнє зібранне відкладено до завтра.

РЕВОЛЮЦІЯ І НАФТА.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Анґлія признала нове перське правительство під кермою Рези Хана. Про се повідомив його британський посол в Тегерані сер Персі Лоррейн, кажучи, що се признанне тимчасове і під умовою, що його влада признає свої зобовязання для Анґлії.

Се ходить о нафтові поля в Персії і тутешня часопись Ню Лідер пише, що сей переворот в Персії зробила сама Анґлія власне длятого, щоби забезпечити собі посіданне нафтових піль. Ся ґазета також пригадує, що Реза Хан був колись сторожем в британському посольстві в Тегерані і каже, що не диво, що він і далі служить тійсамій владі.

(Перське правительство признало концесію на нафтові поля Анґлійсько-Перській Компанії ще в 1901 році на протяг 60 літ, отже до 1960 року. Ся концесія обіймає нафтові поля на просторі 500,000 квадратових миль, або півтора раза стільки, що ціла Україна, або 10 разів стільки що стейт Ню Йорк. Головним спільником сеї компанії є саме анґлійське правительство).

ҐІНДЕНБУРГ І КОРОЛЬ.

БЕРЛІН, 9. падолиста. — Баварські монархісти хотіли виконати політичний переворот і посадити на престолі в Мінхені бувшого баварського престолонаслідника князя Руппрехта Віттельсбаха.

В сій цїли вони приготовляли державний переворот на вчера, в семі роковини республиканської влади в Німеччині. Вже заздалегідь про се повідомили аґенти Руппрехта барона фон Золен-Фраунгофен і ґенерал Меле. Коли баварське правительство поставилось ворожо до їх пляну, вони заявили, що дадуть народови до рішення через плебісцит. Але баварське правительство і се відкинуло.

Тоді аґенти Руппрехта написали скаргу до президента Німеччини Ґінденбурга, але він навіть на се не відповів.

ЛИШЕ „ЕВРОПЕЙЦЇ".

БЕРЛІН, 9. падолиста. — Сюди вернувся з Америки бувший премієр др. Йосиф Вірт.

Він каже, що з розмови з Американцями він набрав переконання, що вони не знають жадних народів в Европі, а тільки коротко „Европейців". Всі Европейці для Американців, каже він, однакові і вони дивуються, чого ті Европейці воюють між собою.

СКОРО ЗАБУТІ РОКОВИНИ.

БЕРЛІН, 9. падолиста. — Вчера були 7-ві [illegible] проголошення [illegible]

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерси Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреса платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

В БОЛЬШЕВИЦЬКУ РІЧНИЦЮ

Як ростелеграфовують з Москви, осьму річницю большевицької революції відсвятковано зі звичайними парадами. Було все, як попередних років: походи, марші, паради, військові перегляди, вітавання, прибирання міста, і таке инче. Не було лишень звичайних у минувші роки повений красноречивих промов. Газети пишуть, що причиною сього була жалоба з приводу смерти большевицького военного міністра Фрунзе, але важнійшою причиною була злая друга.

Поглянувши назад себе, на тих вісім літ свого панування, большевицький уряд має дуже мало причин до святкования. Правда, він голосить світови, що він удержав при купі імперію російських царів, але се здобуток, яким він може почванитися перед заграничними російськими націоналістами, але не перед робітниками світа. Він може похвалитися, що він удержався при владі серед тяжких умов, але сим комісарі можуть хвалитися одні перед другими, але не перед широким світом, який бачив уже упадок не одного уряду, що удержувався довгими роками. Він може хвалитися, що то він не зробить з великими природними скарбами, що лежать на земли і в земли загарбаних Росією країв, але се не промовляє навіть до серця американських капіталістів, а в робітників, які се зачують, може викликати погордливу усмішку. Словом, большевики можуть похвалитися лишень самолюбними, націоналістичними та імперіялістичними здобутками, якими моглиби хвалитися царі та царські чиновники, а не здобутками, якими могли би похвалитися справдішні робітничі й селянські урядники, за яких комісарі хочуть себе представити.

Справдішних здобутків, гідних дійсного робітничого та селянського уряду, большевицька Москва це має. В перші річниці свого панування комісарі ще могли сказати, що, хоча вони таких добутків не мають, то вони будуть їх мати в будучности, коли їм дати ще дещо нагоди. Чим далі, однак, від жовтневої революції, тим менче значіннє має сей викрут, тим більше світ переконується про сущну невдачу большевицького правління, і тим більше відступають від нього навіть найвірнійші його прихильники. Осьму річницю свого існования обходить нині Москва на румовищах своїх упливів в Европі. Відступили від сих симпатій широкі маси селян і робітників, яких большевики думали легко загнати в свої обори нахальною, платною пропагандою. З усіх років послідний найбільше з усіх зазначився ломанням большевицьких упливів. Один край за другим показував ослаблення большевицьких упливів. Одні вибори за другими зраджували, що большевицькі організації се миляні баньки, надуті газом буйних фраз, баньки, які тріскають за подувом вітру. Як у перші роки після большевицької революції в Росії через Европу перевалилася филя большевицького невдоволення, як военна інфлюенца, так за послідних кілька літ через ту саму Европу покотилася филя зневіри в большевицькі ідеї й програми.

Рівнобіжно з упадком упливів большевизму серед робітників і селян ішов упадок упливу большевицького уряду в Москві на політичні справи Европи й цілого світа. Особливо послідний рік зазначився в сім згляді поважними поражками московського уряду. Большевики були так довго сильні, поки Европа була розбита на ворожі собі табори. Чим більше Европа забуває старі ненависти, затирає ворожнечі межи державами та старається довести до якогось способу співжиття межи державами, тим більше тратить упливи московський уряд. Плян Доса та конференція в Локарно се були два великі удари в большевицьку твердиню, які лишили в большевицьких умах виломи, які не дадуться направити. Признають се своїм вереском навіть большевицькі газети, які в сих подіях добачують навіть злуку европейських держав проти себе на поваленнє большевизму в Москві. Хоча се пояснення відай не відповідає дійсному станови річий, та все таки в сьому правди на стільки, що своєю хитрою політикою Москва дохитрилася до того, що лишилася в світі самою.

У сей спосіб в осьму річницю свого існування московський уряд дивиться в чорну будучину. При своїм повстанню поклав він собі два завдання: раз, довести до революції в як найбільшім числі держав світа, а друге, добути для Москви як найбільший вплив серед капіталістичних держав світа. В перші роки свого існования московські большевики старалися осягнути першу ціль. Вислідом були революції в ріжних краях. Революції показалися нестійними, і скоро самі большевики мусіли змінити думку про якусь більшу революцію в світі. Чим більше падала надія на світову революцію, тим ревнійше дбали вони за осягненнє другої цілі, щоби через сей уплив у світі допомогти розвоєви большевизму в дальшій будучині. Послідних пару літ принесло большевикам розгром і в сьому нагрямку. Тому й не дивниця, що не піймавши ні одного зайця, большевицький уряд засідає до звичайного урядничого хліба, який колись жували царські ступайки, котрих вони вдяли.

У. Н. СОЮЗ. — НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ. ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО? ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО САМІ І ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗА! ЗАБЕЗПЕЧУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА СТАРОСТЬ!

ПОДВІЙНА ГРАБІЖ.

Польська аграрна реформа, або іншими словами, законом дозволена грабіж українських земель є тільки продовженням тої політики, яку вела Польща на наших землях від часів Казимира Великого аж до останніх часів. Земля, це важний проблем для української кооперативної нації, бо від цего ни вона, залишиться в нашім посіданню залежить істнування самої нації.

Вже за Австрії була помітна сильна кольонізація українських земель в Галичині. На 276.000 гектарів землі, які розпарцельовано в Галичині до війни на протязі останніх 30 літ закупили українські селяни заледви 38.000 гектарів, а все інше забрали Мазури. В тім самім часі наплило до Східної Галичини 318.589 Мазурів-кольоністів, а з Галичини виеміґрувало до Америки і Канади рівнож в тім самім часі 357.941 Українців, які мусіли покидати рідну землю, бо не мали на чім працювати і з чого жити.

Від 1919 року до сього часу розпарцельовано між Мазурів понад пів міліона гектарів української землі, з чого припадає 200.000 гектарів на Галичину, а 367.000 на Волинь і Полісся.

Чи це не жахливий стан, чи це не страшні цифри? Та найгірше щойно прийде тепер, в формі нової земельної реформи. Польща не хоче вже навіть ждати довші літа заки вдасться її перемінити знищаючу польську меншість в більшість на наших землях, вона лякається, що може бути запізно і тому хоче перевести кольонізацію українських земель за одним махом. До цего якраз має її послужити новий земельний закон.

Дійсний стан земельної справи в Галичині і на Волині такий: Є там в руках поміщиків, держави і церкви 2.126.640 гектарів землі, які повинні бути розпарцельовані між мало цілком безземельних селян, яких нараховують поверх одного міліона. Якби ту всю землю розділити, то на кожду родину припалоби приблизно по 2 гектари, або 4 морги. Значить і парцеляція не заспокоїть земельного голоду українського народа. Але навіть та земля не буде в цілости розпарцельована, бо цілий мілїон гектарів лишиться далі при дотеперішних земельних власниках та для інших цілей. Остане отже для парцеляції всего один мілїон гектарів. У такому випадку припаде на одну нашу бідну селянську родину вже не два гектари, а тільки один, себто менше ніж два морги.

Але й тої землі наш селянин не дістане, бо вона призначена для жовнірів і інвалідів польської армії, для поліціянтів і жандармів і кольоністів Мазурів.

Не знати, як довго стоятиме польська держава і чи вспіє вона виконати цей злочинний плян, але не огляджаючися на це, український нарід мусить повести широку оборону акцію в краю і на світовій арені. Тут ходить о варстат праці, о нашу фізичну егзистенцію. До того в парі з наступом на нашу землю йде ще наступ і на духове знищення народу. Рабують нам землю і відбирають школу. Ця подвійна грабіж має перемінити українські землі на польські. А небезпека велика, бо щож з того, що ми з великими зусиллями вратуємо якусь часть українських державних шкіл, коли за якийсь час не буде в них кому вчити, бо не буде українських учителів. Всі кращі українські сили переносить Польща з українських земель до корінної Польщі, а на їх місце насаджує польських учителів. Понад 10.000 польських учителів вчить сьогодня українські діти, а більшість тих учителів не знає української мови. Польська влада не приймає до служби українських учителів, а понад 3.500 українських кандидатів учительського звання жде від 6 літ на учительську посаду і не може її діждатися.

Ті цифри характеризують найкраще сучасний польський режім на українських землях. Подвійною дорогою йде Польща на наше знищення. Рабує землю і школу. Нищить нас фізично і духово. Інша річ, чи їй це вдасться перевести, бо це буде залежати в великій мірі від нас самих.

Польща находиться в дуже скрутному матеріяльному положенню, політично вона теж слаба. В таких часах не булаби вона в силі перевести своєго діявольського пляну, якщоби край в своїй цілости став опором і якщоби розпочав пропаганду в тій справі поза границями Польщі. Сегодня вже інша констеляція політична в Европі. Нема вже тої давної всемогучої Франції, якої плечима закривала Польща свої імперіялістичні пляни і свою екстерміняційну політику супроти національних меншостий. Коли скрахувала французька політика в Рур, коли ломиться Франція під напором Друзів і Рифів, то мусить заломатися Польща, якщо її притиснуть до муру України, Білорусини, Німці, та Литовці, якщо підуть разом проти неї в себе в дома і на міжнародній арені. А воно до цего йде. Ліґа поневолених націй зробила початок в тім напрямі.

З українського життя в Америці.

МІННЕАПОЛИС, МИН.

Рідим до Обєднання, а не до розбиття.

Невелика наша громада, а й то розбита так, що тяжко вдержати нарід при купі. Перед кількома місяцями заснована тут за старанням о. Д. Кришки при Укр. Домі „Просвіти" У. Н. Комітет, який поставив собі за ціль збирати щомісячно народний податок та інші жертви на рідний край. Зближається зима в краю, голод не устане, а тільки збільшиться, тому не пора нам дармувати, а треба забратися до дальшої праці, щоби можна післати кождого місяця якийсь подарунок, бо голод не спить.

Тим разом висилаємо народний подарок за жовтень в кількості $1.50; по $1: П. Бутрин, І. Козак, Й. Литвин; по 50 ц.: О. Шабатура, Н. Дмитрук, І. Сухорович, І. Шміґановський, І. Павчук, Д. Менюк; по 25 ц.: Т. Мамчук, Н. Кіт, о. Д. Кришка, К. Сокіл, Т. Квасний, Й. Греськів, Ф. Дюк і Ф. Пікуда.

Іван Шміґановський.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

У виказі жертв, зібраних на хрестинах в С. і В. Рутецьких пропущено імя п. Крупа, яка зложила на інваліди і сироти $5.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Збірка з Надзвичайного Совета за інвалідів.

улаштував концерт в память торжества 1. падолиста, з якого чистий дохід в сумі $70.12 переслано до Обєднання а призначенням для наших інвалідів в краю.

Хоч не велика то сума, але ми на ній не кінчимо, а будемо далі при кождій нагоді памятати на тих, що наражували своє життя за кращу долю нашого народа.

За народний Комітет Злучених Товариств:

Ілія Грошко, пред.,
Михайло Федитник, секр.
Петро Кізел, кас.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА.

При забаві памятають на край.

В громад. М. Паращака відбулася дня 1. падолиста, товариська забава, на якій присутні не забули спомянути той славний день та зібрали на край $10 долярів, які вислано до Обєднання. Жертвували по $1: Григорій Пипюк, Микола Проц, Дмитро Проц, Дмитро Пирчак, б. хорунжий У. Армії, Степан Грабовський, б. десятник У. Армії, Петро Яремчук, Катерина Бобик, Захарій Позибанчук, Максим Паращак, а Домініка Пипюк і Надія Пипюк по 50 ц.

ЮСТОН, ТЕКСАС.

І на далеких вестах святкують 1. падолиста.

Кількох Українців, що їх кинула доля на далекі вести, зійшлися дня 1. падолиста, згадали память днів славних і зложили на край $14, які вислано до Обєднання. Жертвували: Павло Барабаш $5, Дмитро Куріца $5, а по $2: М. Куріца і Г. Пиндус.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Падолистове свято Січовиків.

Чистий дохід з падолистового свята, яке урядила Січ ім. Б. Хмельницького, жінова сотня ім. О. Бесарабової при співучасти Ліґи Ам. Горожан Укр. Роду, Українського Хору і 204 відділу У. Н. Союза, виносив $51.50.

З того $36.50 призначено на боєвий фонд, а $15 на голодуючих і вислано до краю через Обєднанне.

Точний опис свята та тих трудностий, з якими доводиться Січи боротись, буде поміщений на іншім місци. Жертвували:

Зібрали на книжки в долярах: М. Ариодад, $5.10, А Вовк $5, М. Мукитович зложила $5.00; по $2: М. Панікіна, В. Загаєвич, В. Гук, М. Скубова, М. Максимович, І. Л.; Т. Лопушанський $5; по $1: П. Средик, Н. Маківі, П. Барила, о. Понятишин, М. Ярош, П. Незгода, М. Савочка, Й. Чопіль, Прокіра, І. Скодзінскі, Т. Гайда, М. Гойло, Г. Чорномаз, І. Ломага, В. Ґавер, М. Ґругус, І. Олендер, М. Возняк, Івасюк, П. Волошан, А. Рипка, Д. Польший, П. Турчинський, С. Бурий, К. Лемко, В. Василевська, К. Маєлія, М. Віцьк, П. Римар, В. Тюжо, С. Ковбасюк, М. Миронь, Шайб, М. Олійник, В. Капрак, П. Дерих, Р. Дерих, І. Швайб, С. Б. Весолович, І. Гавелей, Р. К. М. Сапфт, С. М. Ґреговіч, П. Турчинський, М. Самиць, В. Масляк, І. Добровольський, І. Каштанюк, О. Стеткевич, О. Ревюк, М. Кіцнік, С. Яцишин, П. Мацієвський, А. Онишк, С. Гладкий, І. С., В. Кушнір, С. Туряничак, С. Шимон, І. Чарчак, І. Вайда, Н. Янковіч, В. Кинтиняньский, В. Лотоцький, І. Дусаненко, А. Дусаненко, А. Момчук, 75 ц.; по 50 ц.: М. Шумський, А. Мезко, О. Колодій, С. Саєфка, А. Кролившкий, Г. С. Беґи, М. Федик, Жук, М. Касяк, П. Лахман, Л. Стельмах, Кулман, М. Журомський, А. Леновіч, Г. Видяк, В. Маківі, М. Юрків, С. Петрів, М. Котел, Н. Н., Л. Мороз М. Павлюк, І. Гурка, І. Войцеховський, І. Недошитко, Дз. Тому, А. Дячишин, Шванк, В. Лукасевич, Н. Крилиба, М. Солтис, С. Мороє, І. Бінк, Т. Волошін, Павлишин, Ю. Карпець, М. Сурмач, М. Свіжен, М. Римар, П. Пацишин, М. Боднар, Т. Рудий, І. Гузар, І. Василькін, М. Паламар, Т. Пашков, П. Ходорович, М. Мельник, С. Мидик, Ч. М. Гоґна, А. Вікочинський, І. Дз. Гладкий, Ф. Джерош, С. У. Лудкиніч, Калумуве, І. Медвідь, А. Зікіржицкі В. Морский, І. Ткач, М. С.; В. Вітрак 40 центів; по 60 центів: Пелин, М. Сенчук, Г. Крупник; по 25 центів: К. Шопак, С. Мазіярський, М. Черемба, І. Соник, С. Яцкевич, І. Либа, Й. Ондрік, О. Смирів, Й. Бранде, Ф. Шмит, Й. Галіж, Н. Петес, Агрес, П. Ганчарик, М. Флешман, С. Гурський, С. Гоєлявскі, В. Артус, К. Мельник, Т. Анчорска, Д. Борак, Д. Лячун, І. Кадяй, П. К., Л. Метельський, С. Філіпс, Вій, О. Шлесенґе, М. Беднарз, М. Риболов, К. Литвин, Маврик, Р. Путо, В. Б., Г. Крупник, Д. Рибак, Дембішкий, Вебер, Ероденко, Гритько, А. Пецух, М. Фурик, Г. Федишин, О. Небозінський, Йордан, Т. Качмар, Яблонський, П. Васильків, А. П., В. Крухоновський, Жинський, К. Тритан, Й. М. А., Й. Морський, Притула, Й. Гонорд, Панчишин, Ф. Фарнінський, М. Нижий, В. Швец, С. Ваньінґер, Д. Бенер; по 20 центів; Н. Нечесаний, І. М., Січ; по 10 центів: П. Сокач, П. Рубенський, С. К., В. Каллан, С. С., С. Й. М. Рудницький, Зати.

Микола Близнак, секр.

З ЖИТТЯ РОЗУМНИХ ЛЮДИЙ.

ВИСКАЗИ ПІТАГОРА.

Не їдж свого серця (значить: не затроюй його завистю, гнівом чи иншими подібними настроями).

Не на те повинна йти твоя поміч, щоби люде не потребували нести тягарів, але на те, щоби завелікі тягарі ні лекше було нести.

Не подавай своєї правої руки легковажно.

БІЯС.

Коли Біяс плив морем, почалась буря. Між його знакомими на кораблі були відомі всім погані люде і ті зачали молити богів (поганських грецьких), щоби припинили бурю. Бачучи се, сказав Біяс:

— Мовчіть! Краще буде, коли боги не будуть знати, що ви тут є.

Безбожний чоловік питав Біяса, що се таке безбожність. Коли Біяс не відповідав, запитав чоловік, чому той не відповідає. На те Біяс сказав:

— Не відповідаю тому, що ти питаєш про справу, яка тебе не обходить.

АНТИСТЕН.

Антистен радив раз Атенцям, щоби переголосували, що осли — се коні. Коли хтось на се обурився, Антистен сказав:

— А хіба ви не вибираєте ґенерелів в подібний спосіб? (Значить: голосування не рішає про якість).

Хтось сказав Антистенови, що він не був сином вільного горожанина, на що той відповів:

НА РАТУНОК УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ!

Як відомо вже українському громадянству в Америці, український Земельний Банк Гіпотечний у Львові мусить доповнити свій закладовий капітал найдальше до 31-го грудня с. р. Отже часу вже дуже мало.

Для старого край се затяжко в теперішню хвилю, тому він апелює до братів і сестер в Америці, щоби помогли у сьому преважному і наглому ділі.

Се не дар. Се бизнес. Кождий, хто купить один уділ Банку за 5 долярів, буде власником того уділу, якого вартість заборучена, і який приносить і дивіденду. Значить, що кождий, хто ратує український банк, ратує не жертвою, а розумним ділом, розумним бизнесом.

Ратуючи банк, який тепер одинокий із спеціяльними привілеями на цілій Західній Україні під Польщею, ратує одночасно українську землю і торговлю та промисл по містах перед затратою в польських руках.

Так ратують Жиди свої банки на Західній Україні і таксамо ратують Поляки і теж таксамо мусять ратувати Українці.

Памятаймо, що упадок українського банку був би упадком української економічної самодійсности на цілій Західній Україні, яка є також основою української культурної праці!

Всі Українці й Українки в Злучених Державах і в Канаді, а зокрема всі українські товариства, братства, сестринства, церкви, Народні Доми, Січи, клюби, спілки, бизнеси, повинні негайно закупити по одному або по більше уділів Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

Один уділ 5 долярів.

Посилати на адресу:

ZEMELNYJ BANK HIPOTECZNYJ
Pidvale 7, Lemberg, East Galicia, Europe.

Просимо повідомити нас, скільки поодинокі громади зробили для сеї незвичайно важної національної справи.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, подає до відома своїм членам і членицям, що звичайний мітинґ відбудеться в четвер дня 12. падолиста о 7.30 вечером в гали Товариський під ч. 102 Joiner St. На той мітинґ обовязаний кождий член прибути, бо суть важні справи до полагодження. На тім мітинґу буде вибір кандидатів до уряду на рік 1926. Незявившійся член або урядник буде покараний після статута Товариського.

— Михайло Панькін, Василь Пітюта, Василь Кучмій.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Зап. Січ, від. 234, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячний мітинґ відбудеться в пятницю, 13. падолиста, о 7.30 вечером в гали Лютвина, 69 So. Park St., Кождий член, знаючи обовязки організації, повинен явитись в точно приписаний часі, бо є дуже важні справи до полагодження: перенесення доварського осідку до У. Н. Дому; старатися, щоби кождий член Тов. був членом У. Н. Союзу, не робить ріжниці, місцевий чи позамісцевий, також старатися приєднувати нових членів до Тов. і У. Н. С. Вільний вступ дня 1-го падолиста для кождого Українця і українки стати членом сеї організації. — С. Федірко, пред.; І. Черчіл, касієр; Н. Ільків, секр.

БРІДДПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що звичайний мітинґ відбудеться в суботу дня 14. падолиста с. р. в гали церковній під ч. 34 Біч ул., точно о год. 7-ій вечер. Кождий член обовязаний приходити точно на час, щоб можна мітинґ скоро відбути. Хто з Українців не стоїть в міжнародній організації, як У. Н. Союз, то має нагоду вписатись цілком без оплати вступного до У. Н. Союза і до Товариства Укр. Січи. Вступайте самі і свої діти вписуйте поки час, щоб не було за пізно. — Мих. Гальевич, секр. фін.

ДЖЕМЕРІКА, Н. Й. Бр. св. Юрія, від. 160, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що первий мітинґ відбувся дня 14. падолиста 1925, в гали під ч. 60 Чорч ул. в Джемеріці. Кождий член повинен явитись в цей спосіб раз на 3 місяці, бо інакше місяць місяців, як рішає з иного справ до порішення. Кождий член обовязково мусить прибути, бо в противнім разі буде відлічати карі після закона, а коли не схоче виповнити, істане суспендований. Мітинґ розпічнеся точно о 8-ій годині вечером.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подаєсь до відома членам тов. Любов, від. 45, що збори відбудуться в домі тов. Укр. Амер. Горожан, о год. 2-ій пополудни. Проситься членів, щоб точно зійшлися, бо суть важні справи до полагодження. — Уряд.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться дня 15. падолиста, в гали при церковній під ч. 108 N. River St. Бо в неділю, дня 1-го падолиста, в гали під словенським костелом о год. 2. попол. — Стефан Зайшель, секр.

СЕРР, ПА. Тов. Вільні Козаки, від. 236, повідомляє, що місячний мітинґ відбудесь о 2 годині попол. в неділю, 1. падолиста, в гали церковній під ч. 108 N. River St. Бо в неділю дня 1-го падолиста о год. 2. попол. — Стефан Зайшель, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Добров. від. 370, повідомляє, що мітинґ відбудесь о 2-ій годині попол. в неділю, 15. падолиста, в церковній гали, 127 Ґранд ул. Бо кождому, що має справи до полагодження. Проситься прибути на час. — М. Довгий, пред.; Н. Хабінець, секр.

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА ШТУКА ТЕАТРАЛЬНА П. З.:
БАНКИТИР УМЕР.
Комедія з сільского життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб.
Ціна 35 центів.
Замовляти слідки до книгар.

ПОЗІР! МІННЕАПОЛИС, МІНН.

ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
УКР. ДОМУ ПРОСВІТИ
В МІННЕАПОЛИС, МІНН.

— відбудуться —

В НЕДІЛЮ, 15. ПАДОЛИСТА
о годині 6-тій вечером
В ГАЛИ УКР. ГР. КАТ. ЦЕРКВИ
(University St. & 6th Ave. N. E.)
ЗІ СЛІДУЮЧИМ ПОРЯДКОМ:
1. Відчитанє статута Укр. Дому Просвіти і статут другий.
2. Звіт з діяльности попередньої роботи.
3. Збираннє від членів міс. вкладок.
4. Вибори нових членів.
5. Дебата над відреферованням доповіди.
6. Основанє бібліотеки.
7. Запити і внески члена.

Всіх членів просимо обовязково прибути конечно. Всіх Українців з Міннеаполис і околиці прихильних просвітній праці, просимо прийти, а рівнож просимо вписатися в члени нашого Укр. Дому Просвіти. З причини що дім еще не відреєстрований, збори відбудуться на гали церковній.
263 Комітет.

ПОЗІР! МІННЕАПОЛИС, МІНН.

„ВЕЛИКИЙ БАЗАР" 1925 Р.
ГР. КАТ. ЦЕРКВА СВ. КОНСТАНТИНА
(University Ave. & 6th Ave. N. E.)
в Міннеаполис, Мінн., устроює
ВЕЛИКИЙ БАЗАР

Всіх Українців і парохіян просить парохіяльний комітет взяти участь в тім базарі, котрий зачнеться В НЕДІЛЮ вечером, дня 22. ПАДОЛИСТА, а буде продовжатись що дня вечером через цілий тиждень та скінчиться дня 29 падолиста то є другої неділі вечером. Комітет просить всіх парохіян, щоби від неділі 15. падолиста с. р. свої жертви на базар вже вносили, щоби можно устроїти відповідні відділи річей та врази потреби дещо докупити.

Кождий парохіянин обовязаний запросити на базар свої кревних і знайомих. На базарі кождого вечера буде на сцені відбуватись від 7-ої до 8-ої години веселий кутик, зложений з гарних монологів та одноактівок і дітвачих декламацій, зі співу хору та співу шкільних дітий. Потрібний хосен матиме той, хто прийде на наш базар.

Дамість стратити час де в чужих товариствах, він забавиться між своїми Українцями.

Розкрие свої щоденні журби приглядуючи штуці, співови, чи музиці, можна щоденно вступ дарем.

За ті гроші, котрі дати мав на вступ, зможе кождий щось купити собі на пожитку з українського базару.

Ми ручимо, що хто тілько прийде, найде там повне задоволенє. До побачення на базарі.
263-68 Комітет.

ПОЗІР! ВУДЛАВН І ОКОЛИЦІ!
Заходом недавно заснованого
УКР. АМАТ. КРУЖКА

— відограється —

по раз перший в цій місцевости представленнє під назвою
„СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ"
(або ДУРНИЙ СТЕЦЬКО)
опера в 3-ох діях.

В НЕДІЛЮ, 15 ПАДОЛИСТА С.Р.
В ПОЛЬСЬКІЙ ГАЛИ.
ПРИ JEFFERSON STREET, PLAN 11.
WOODLAWN, PA.

Початок точно о годині 6.30 вечером. Вступ для дорослих 50 ц.; для дітий з родичами вступ вільний.

Родимці! Представленнє Гарне. Приходьте всі так кличте других, де будете мати нагоду побачити, як дурний жениться. Насмієте доволі, годі все сумувати. Хто прийде не пожалує. Тож приходіть громадно. Запрошує
263-64 Підприємчий Комітет.

ДОБРА РАДА.

Переходячи вечером міським парком затримаєть я коло гуртка молодих українських робітників, котрі окружали старого Панька і цікаво слухали його оповідання.

Панько говорив так гарно, що кождо любо було слухати. Почав говорити много в давну давнину в одному селі жили собі люди, помагаючи один другому в тяжкій мужицькій праці, аж то в них гарні порядки були, про їх волю і свободу, аж доки нечиста сила не принесла в село боярина, котрий загарбав ліс громадський, поле, полонини і старався робити всякі пакости громаді, щоб людий доробити своїм робами. Говорив й про чудову дочку боярина, котрій полюбила мужицького сина, про війну і т. д., а в кінці сказав:

— Хлопці! Цьогоя ся історія, написана її Іван Франко під диктовкою Захара Беркут. Кождий з вас повинен її перечитати та набрати розуму, пізнати і героїства, бо, якщо хтось дай треба ступати слідами тих великих героїв і помагати нашим братям противити ворога з рідного краю.

Пішліть $1.50 мані-ордером або нарвами до Свободи, 83 Grand St., Jersey City, N. J., а відворотною почтою вистанете Захар Беркут, котрий вказати вам шлях і дорогу відвести до боротьби за рідний край.

КОРОТКА ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ
написав проф. Володимир Антонович. Із передмінним словом про життя та діяльність Антоновича, із портретом автора, образами гетьманів, кошових, і ярайна і уварами д-ра Мирона Кордуба, друге видання.
Ціна 60 ц.

Дмитро Тягнигоре.

Лупив, поки самого не облупили.

В селі Шкурополях був коршмарем Гершко Лейбензон. Він так хитро від свої гешефти, що не оден з хліборобів допився до білої горячки, не оден з торбами пішов, а ще більше по тюрмах сиділи. Коли влазив і Гершко в яку хадепу, то вже знав, де і як помаститися, а за настояну на чемериці горівку мав сталих свідків, котрі присягали, що Гершко чесний і колиб не він, то всі люде в селі погинули б без його помочи.

Працювали бідні, темні хлібороби гірко і зароблені тяжкою працею гроші несли в коршму Гершкови. Жид збогачувався, а селяне убожіли. Довго так Гершко обципував селян, але прийшла і на него лиха година. Всунувся хапун по самі вуха. Сталося се так:

В тім самім селі проживав убогий селянин Юрко Карий. Бідував тяжко, бо поля мав мало. Недавно вернув з війска і трудно було, як то кажуть, стати на ноги.

Ото одного разу орав він город і виорав 20 штук старих, великих монет. Що то за монети і яка їх вартість, не знав Юрко, але втішився. Добре хоч щобудь за них дістане; але до го-ж з ними удатися? До пана дідича страшно, бо скаже, що в його лісі викопав, та ще й поліцію нашле. До священика, так зараз скаже на церкву офіярувати. Нема иншої ради, як удатись до Гершка; він хоч і шахрай, але ніхто знати не буде. Лишив Юрко дві монети, а решту завинув в шматину і пішов до корцми.

Гершко навіть не глянув на Юрка, бо знав добре, що з него хісна нема. Горівки він не вживає. Постояв Юрко пару хвиль, підійшов близше і тихо промовив:

—Чи не купиви ти, Гершку, старі гроші?

Гершкови очи зараз засвітились.

— Ходіть сюди, я подивлюсь.

Пішли в ванькир.

Виняв Юрко гроші. Як побачив їх Гершко, аж затрясся, але не показав того по собі, а байдужно промовив:

—Я гадав, що ти справді знайшов щось доброго, а то бляшке, куди воно добре?

Надія Юрка розповзлася.

— То не купиш, Гершку? — упавшим голосом запитав Юрко.

— А що я буду з ним робити, гратися? То треба шукати такий дурень, що йому збирає, бо не має що робити. Що мені з тобою робити? Всі ви біжите до Гершка, бо ніхто вам не поможе, тільки оден Гершко, а як є що добре продати, то до міста. Як треба гроші, то до Гершка; продати бляшки, також до Гершка. Скільки хочеш за него?

— Та вже скільки даси, Гершку, стільки буде.

— Ну, коли так, то знай, що більше, як карбованець я був би не дав, але як ти спустився на моє совість, то маєш два карбованці. А може не хочеш? то забери.

— Та нехай вже буде, давай, Гершку, гроші, — сказав Юрко.

— Се видиш, Юрки, так, воно мені зовсім непотрібне, але що робити? Не маю серця, аби тобі не помогти. Може найду кому вихати, то добре, а ні, то буде діти гратися. На гроші. Може ще найдеш, то принеси; як буде богацьки, може який дурний трафиться, його в землі всюди валяється.

Взяв Юрко гроші і пішов до хати.

Застановили його слова Гершка: „Може ще знайдеш, то принеси". Значить ті гроші мали... На третий день взяв одну монету і пішов до дідича.

— А що скажеш, Юрку? — запитав той.

— Я знайшов, прошу пана, одну монету, як орав город; може пан купляти, як вона що варта.

Оглянув пан уважно монету і сказав:

— Се, Юрку, золота монета з часів короля Зигмунта. Дам тобі за ню 15 рублів.

Юрко як вчув, так піт і обіляв його.

— Дякую панови, — ледво промовив і щиро поцілував пана в руку, коли той дав йому 15 карбованців.

Вийшов Юрко з палати, міцно затискає в руках гроші, а ще міцнійше тисне серце жаль.

— Господи! — шептав Юрко, — тож цілий маєток забрав той Юда за 2 карбованці, ще й говорив, що ласку робить мені. Христопродавець проклятий.

Ще дужче засумував Юрко. Вирвати від Гершка гроші, нема що й думати, але-ж і подарувати таку кривду також годі. Не спав, не їв Юрко, все думав та гадав і таки надумав.

— Тоді нехристови людському кривдою користати; взую я і тебе, шахраю.

Зібрався Юрко і пішов в друге містечко за 30 до свого військового товариша Андрія Соколовського, котрий вів торговлю і був мудрий та щирий для Юрка.

Справу його Андрій приняв близько до серця і товариші докладно обговорили плян, як мають провчити шахрая. Юркови аж лекше стало на серці. Попращався і вернув домів.

На другий день почалось переведення в життя їх пляну. Добув Юрко з комори великий кавалок червоної міди, що вилискувала як справжнє золото, відбив кусок, завинув в шматину і гайда до Гершка.

А Гершкови інтерес добре повівся — він продав монети одному польському графови по 20 рублів за штуку. Коли побачив Юрка, зрадів і запитав:

— Що? може знов що знайшов?

— Ага! відповів Юрко. — Ходім в ванькир.

— Що? маєш знов такі бляшки?

— Ні, Гершку, в тім самім місці я викопав великий кавалок золота фунтів з 30.

— Ой! — крикнув Гершко.

— Чого ти так скричав? — запитав Юрко.

— Ні, нічого, то мене щось вкусило.

— Чекай, чекай, псявіро, ще вкусить тебе, — подумав Юрко.

Розвинув Юрко шматину.

— Ось, дивись, Гершку, се на пробу приніс я. Гадаю, що се є червоне золото. Я такий перстень бачив у пана.

— О, вже золото! — пробубонів Гершко, а самому руки трясуться. — Пощо таке говорити, може се щось инакше.

— Ну, на то я тобі, Гершку, приніс. Бери його і зараз іди до міста і довідайся. Як золото, то продам тобі весь кавалок. Але так задурно не дам, як гроші.

— Ой всі мірі! Ошаслив мене від ті бляшки. Я зробило від них маєток, онде ще валяється, може коло се що зароблю.

— Ідиж, Гершку, зараз, а я почекаю. Коли не купиш, то я маю другого купця. Лишень я тебе знаю, то краще ти забери, всеж таки свій чоловік.

— На що тобі, Юрки, другі купці? Я у тебе всьо купиш, як тільки воно що варт. Я зараз іду до місті і коли вернусь, то приїду до тебе і зробим інтерес. Не відходь нікуди з дому.

— Пішов Юрко до хати, а Гершкови стало

НАЙКРАЩЕ ОБЕЗПЕЧЕННЄ СЕ ОЩАДНОСТИ В БАНКУ.

ВЛОЖІТЬ ВАШІ ОЩАДНОСТИ ДО НАШОГО БАНКУ, ЗА КОТРІ БУДЕТЕ ОДЕРЖУВАТИ 4 ПРОЦЕНТ.

Наш Банк істнує поверх 43 роки і находиться під наглядом уряду.

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І НА УКРАЇНУ

пересилаємо почтою і телеграфічно в скорім часі за низькі оплати і доручуємо на місце призначення.

ТЕЛЕГРАФІЧНА ОПЛАТА ВИНОСИТЬ ВСЕГО 75 цт.

Голоситись до:

THE STANDARD BANK
55 AVENUE B., NEW YORK
Отворено до 8. год. вечер.

ДОМИ — ФАРМИ.

Доми великі і малі, дорогі і дешеві, старі і нові, ФАРМИ близькі і далекі — фільварки — і

НА ПРОДАЖ І ЗАМІНУ.

Також рільні бизнеси.

В. БОГАЧЕВСЬКИЙ
в бюрі
J. W. ARMSTRONG
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

РУХОМІ ОБРАЗКИ.

Дуже богато української молодіжи інтересується рухомими образками і поспішує на се кілька вечерів кождого місяця. Підчас такого представленя перебігають поперед очи рідновидні види, околиці, ліси, люди, звірята і т. п. На жаль ті всі сцени не наші, нам далекі а часом й тоблячі.

Якщо ви хочете натішитись своїми рідними, близькими вашій душі, околицями, як любите природу, полованя диких звірів, їх рик по ярах та лісових гущах — купіть собі книжку: Захар Беркут, написану Іваном Франком, а ся заведе вас в давну бувальщину рідного краю, покаже вам такі прекрасні сцени, такі хороші види, яких годі догнати в цій широкій Америці, а крім краси природи та її явищ поможе вам не тільки образи пізнати, ліси та звірят а головно людий, давних давних предків, їх діла і думки, їх боротьбу о землю і волю, їх самоосвату для добра рідного краю і їх героїв, що готові були жертвувати своє життя за добро своїх братів — за щастє рідного краю.

Прішлить $1.50 мані-ордером або марками до Свободи, 83 Grand Street, Jersey City, N. J., а відворотною почтою дістанете сю так дуже інтересну і корисну повість.

РУПТУРА НЕ Є РАНА

НЕМА ПОЛОМАНИХ ЧАСТИЙ ЩОБ МУСЛИ ДЕРЖАТИСЬ РАЗОМ.

Деякі люди думають, що рупура се рана. Руптура не є рана, а лишень ослабленя мускулів в черевній стінці. Звичайні рупторові підпержки се лишень фальшива підпора падаючої стіни, даюча механічну підпору побільшуючися частям. СТУАРТА ПРИПИЛЯЮЧИЙ ПЛАПАО-PADS суть цілком інші. Їх перша ціль є піддавати мускулам допік знаний „Плапао", щоб сім допробувати зміцнити і привернути назад силу ослабленя мускулам, котрі є причиною хороби, яка зветься рупторою. Нема жадних підвязок, пасків або материнних стружин. Не можуть злетти тому не тре і не приперає до костий в клубах. Мягкий як шовк — легко прислідається — не коштовний. Уживають його тисячі майже двайцять літ — найбільше вперті руптура являються цікавими без перешкод у праці. Удостоєно Золотого Медалю в Римі, Великої Нагороди в Парижі та Почесну Грамоту з Панамської Виставі в San Francisco.

Не тратьте часу і гроший на старі підвязкові приряди. Навчіться, як знакнути отвір так, щоб руптура не спустилася вдолину. Вишліть понизший купон по „ДАРОВУ ПРІБКУ ПЛАПАО" і 48 сторінок ілюстровану книжку про руптуру. Се не коштувати-ме нічого; не прислайте гроший, лишень Ваше ім'я і адресу. Скажіть про се своїм приятелям, терпячим на руптуру. 263.75

ДАРОВИЙ ПРОБНИЙ КУПОН.
Plapao Laboratories, Inc.,
3335 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
Панове: Прішліть мені на ПРОБУ ПЛАПАО і книжку про руптуру. Зрозуміло, що се є цілком даром.
Імя

Максим Горкий.

ЯРМАРОК У ГОЛТВІ.

(Докінченє).

І це не помогло. Принесли пляшку дьостю й вилили в горло худобині, потім угостили її підгорішником. Вкінці зявився коновал, похмурий мужик, із різними інструментами в поясі. Він поважно оглянув корову й пробив їй якимсь заржавілим двяхом жилу на шиї. Тоненький струмочками хлинула густа, чорна кров. Якийсь моралізатор найшовся в товпі. Він поглянув на корову й її господаря, прибитого горем і сказав:

— Отсе вам, дядьку, кара божа... Здається мені, що ви хотіли затаити, яка вона, ваша корова... І відкрив Господь людям вашу думку... Ось як!

Господар поглянув на нього й сумно похитав головою.

— Бог мою думку знає... — зітхнув він.

А рядом із тою сценою відграється инша. Жінка, розмахуючи руками як поломаний вітрак крилами, ганьбить свого чоловіка. Він сидить на землі, опирається об' нею руками й щасливо усміхається. Ніс його червоний, аж вилискується, шапка на потилиці, ковнір сорочки розвязався, і сонце бє йому просто в груди і лице.

— Голодранче, ти! Хібаж морді твоїй не сором? Е-е, шибенику! Візьму батога та як зачну смалити...

—Оле-е-на! Вти-хо-ми-ри-ся! — тягне чоловік, підморгуючи жінці. — Слухай... Я і тобі пів кварти купив.

— О-о! — стогне жінка. — Безсоромні очи!

Нахилилась до чоловіка й з великим трудом піднімає його з землі та старається засунути під віз це ослаблене хмелем тіло. Чоловік вдаряє головою в колесо і упереджає жінку:

— В кишені штанів склянчиться... то як би і... і вона не збилась... Ге?

За хвилю вони обоє по приятельськи пють „пів кварти", і добра, хоч строга подруга вже обложила свого „старого" сіном і одежиною, так що він міг звалитися в котрийнебудь бік, а не було небезпеки, що вдариться головою в колесо.

Молодий Жид із скринькою на груди ходить і кричить:

— Роменський тютюн! Панський тютюн! сильнійший тютюн! Чорт курив — димом жінку заморив.

— От це добрий табачина, коли з його жінки мруть! — запримічує якийсь Солопій Черепак.

У середині ярмарку два довгих ряди шатер творять широку вулицю, скрізь набиту народом. Під одним із полотняних дахів найшов притулок Жид із рулеткою. Його окружає щільно товпа, голоблено молоді, з опосеред неї роздаються то похмурі то схвильовані голоси:

— Червона! Чорна! Чет! Програв!

З боку блідий і стрівожений парубок уговорює другого:

— Описиме! Дайже мені карбованець! Бо я, мабуть, таки відберу мої гроші... О, не грав би мені в цю бісову штуку... Вертиться, вертиться — тай виверне твої кишеньки...

Гостробородий Ярославець торгує гребінцями, ножичками, книжками, милом...

— По-зво-льте! Заграничні товари! Столичні книги! Пахучі мила! Небесні перфуми! Модоче! — позвольте вам предложити книжечку для приємного читання. Чи не схочете докладно оглянути, дуже цікава історія — смерть пана Івана Ілїча, твір графа Толстого. Крім цього весела комедія „Очі просвіти". Дуже делікатно висміяні столичні пани і московські мужики. Продаю за двацять копійок! Графський твір за двогривенника, дещевше ніхто не зродасть. А ось іще не схочете „Князь Серебряний"? Про царя Івана Грозного... з тої нагоди, що ця книжка поета Пушкіна — по пятачку і по три копійки книжка... Чудові поезії, все лише веселого змісту... „Андрій Неустрашимий" російська повість... ціна три копійки. Ятанча, татарський наїзник, зайняття міста Казані. Про розведення курей — чи не бажаєте просвітитися? Пять копійок ціна... Машинка для вусів — позвольте. „Житіє іже во святих отця нашого"... Красавиця! купіть зеркальце! Пахуче мило є... Що? За Івана Ілїча і гривенник? Надруковано на книжці — двацять. За гривенник можу продати ось „жидівські оповідання"... Тітка! Ти так гребінь зломиш... Поважаний пане, купіть бритву. „Позагробове життя або про те, що жде нашу душу по смерти"... Вельми корисне знати— ціна коповика. Не хочете? „Недуги домашних звірят" — „Вегетаріянська кухня"... А ось годиннички продаю — срібло — як золото, хід як найточнійший, ціна дешева... Поважаний! мила для дочки не бажаєте купити? Останнє слово, любий, — за Івана Ілїча — вісімнацять копійок...

Ні одної секунди не мовчить той сухий-сухорлявий Ярославець, що продає відразу двом десяткам покупців. Його звінкий голос здалека притягає до нього народ, а довкола його краму тісна товпа. Одні купують, другі лише глядять на торговця і слухають його метку, розсипчасту мову. Здоровенний селянин довго вдивляється в Ярославця великими, випуклими очима і нараз — розреготався.

— Чого ви, пане, регочетеся? — спитав його сусід.

— Та ось він, цей Москаль, нехай йому, бісовому сину, гадюка у глотку влізе... Він зовсім як та молотілка працює. Доброму чоловікові і за місяць стільки не сказати, як він за годину сказав...

А при возах із глиняною посудою з Опошні — посудою замітною по рисунках, але грубоватій у виконанні, торгують мужики. Тут не спішаться. Ось, якась обомліла від спеки жінка з парасолею в руці підходить, бере макітру, розглядає її й питає:

— Скільки грошей?

— За що? — питається крамар, що лежав під возом на череві.

— А за макітру...

— Трицятьпять копійок...

— О, лишечко! та то дуже дорого!

— Хібаж?

— А звісно! Он вона не рівна, та корячувата...

— А щож ви, пані, з цієї макітри стріляти хочете, чи що? Навіщо їй бути рівною? Не рушниця вона, а макітра.

— Та воно вірно... Ще б не гладка вона, та і тьмяна якась...

— Та жеж то зеркало, пані, гладонькі й лискуче, зеркало а не макітра...

— Вона й дреньчить...

— О? То значить, — у ній — Так уже світ устроєний, пані, що у ньому все діраве... А ви, пані, подивіться, може знайдете кріпку макітру...

Пані оглядає макітри, а торговець неповорушно лежить під возом, глядить на неї.

— Будь ласка, скажіть мені— ось така добра? — показує пані вибрану посудину...

— Це? з усіх найліпша...

Зачинають торгуватися. То тягнеться довго, часто перериваєтьcя павзами, підчас котрих жінка видумує все нові й нові хиби макітри, а крамар роскошується спокоєм в тіні воза. Скорше торгують жінки. Вони продають якийсь напиток, вишні і тарану. Цієї риби цілі купи лежать на землі, а що її тут дуже люблять — її купують багато. Звінкі голоси жінок так і ріжуть уха.

— Риба чорноморська, керченська, смачна та солена!

— А ось іще найліпша риба!

Вечеріє. Сонце вже низько над луками, а курява, що хмарою стояла над ярмарком, здається рожевою у проміннях заходу.

Всюди гонять худобу на Псьолу, роздається мукання, понурі оклики, то тут то там зачинаються пісні. Веселі звуки сопілки несуться від цвинтаря. Там, коло земляного валу, що окружає поле покійників, зібралася гурма хлопців і не звертаючи зовсім уваги на „дідівські могили" збірається танцювати. Тополі на цвинтарі тихо хитають вершками, наче протестують проти нарушення спокою й тишини в місці спочинку.

А тепера я велика.

Треба мені чоловіка... потягають два пяні, ідучи в сторону цвинтаря. Вони штовхають один одного плечима й хитаються на ногах, наче підлмані. В обох щасливих червоні лиця, оба вони захрипли від того, що намагаються співати разом. Один затягнув шапку на вухо, а другий держить її в руці й диригує нею, не бачить, що з неї вилізли і махаються у воздусі якісь шматки й куски прядива. Від цвинтаря на стрічу їм несеться дрібний тупіт ніг, з запалом вибивають гопака, і гарячі, хоч тихі звуки сопілки.

Тіни возів стаються все довші. Спека меншає. З лугів тягне запахом свіже-скошеного сіна. Сонце сіло, і на небі задумчиво завмерли легкі облаки ще рожеві від заходу. Шум потрохи стихає, люде, змучені клопотами і денною спекою, кладуться спати на воздусі під возами. Тяжко дихають воли, переживають сіно, фиркають коні.

Тепер уже всі звуки розгубились і виразно їх чути, вони й це зливаються в той гомін, що оглушував і опанював протягом дня. Ось роздається святочна музика. Біля сліпого, що грає на фісгармонії, товпа можуваних людей стоїть без шапок і побожно слухає музику.

— Господа сим вос-хва-лім і возвеличаймо творця на-шо-го!

ДР. ЙОСИФ МІЛЛЕР
49 E. SEVENTH STREET, NEW YORK CITY.

НАЙНОВІЙША МЕТОДА, БЕЗ НОЖА, БЕЗ МЕДИЦИНИ, СТОСОВАНА У ВСІХ НАВІТЬ НАЙТЯЖШИХ НЕДУГАХ МУЩИН, ЖІНОК І ДІТИЙ.

Ся метода знаменито поміча, без потреби оперованя в ріжних слабостях мущин, женщин і дітий.

Всі, що підупали на здоровлю, без ріжниці чи їх хороба тривае довгий чи короткий час — нехай не тропадають в зневіру. З найтяжшої слабости можна повернути до здоровля, коли властива причина хороби є добре розпізнана. А місце і причину Вашої хороби покаже як найдокладнійше нововинайдений інструмент НЮРОКАЛАМЕТЕР.

Дуже много мущин, жінок і дітий відзискали в сей спосіб здоровле — Ви також не є найгірші.

Сотки подяк і письменних признань від бувших пацієнтів, що відзискали здоровле.

Заходіть з довірєм до офісу враз з кренними і знакомими — нехай вони також переконаються на власні очи.

Офіс отвертий кождого дня від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділі і свята від 9-ої до 1-ої попол.

Адрес: 159—

DR. JOSEPH MILLER, D. C. PH. C.
49 E. SEVENTH STREET, NEW YORK CITY.

ПІЗНАТИ ВОРОГА ЦЕ ПЕРЕДУМОВА УСПІХУ В БОРОТЬБІ.

Творцем ідеольогії сучасної Польщі є вожд вшеполяків Роман Дмовскі. На його творах виховувалися теперішні польські правителі і дальше виховується польська молодіж. Якщо хочемо успішно боронитися перед наслідками тої ідеольогії, мусимо її знати. Все, що польські політики — все одно ліві чи праві, соціялісти чи вшеполяки — роблять, то роблять так, як навчив їх Дмовскі.

В сьогоднішному числі подаємо один вимок з його творів. — Ред. „Нового Часу".

Проблеми національного істнування.

Поверхня землі це не музей для переховування етнографічних оказів в порядку, в цілости, кожного на його місці. Людство йде скоро вперед. В цих переґонах націй, кожна з них повинна як найбільше зробити для поступу, для цивілізації, для піднесення вартости людини. В цім стремлінні видобути із себе найбільше енерґії, витворити найвищу суму життя свойого типу, нації, коли стрічають на дорозі племена без індивідуальности, без творчих — як народи, а не як одиниці — здібностей, без даних до того, щоб брати участь в історичнім житті на власний рахунок, проглочують ці племена, втягають у своє життя і зуживають як матеріял для своєї творчої сили.

Так є і так повинно бути! Як щоб істнували якісь міжнародні закони, що охороняли кожне племя на заниманім ним просторі, забезпечували йому можність устроїтися до вподоби, — не вважаючи на це, чи воно поступає вперед чи стоїть на місці, чи навіть культурно відступає, — скоро, мабуть, дійшло до того, що в центрі Европи жили недорозвинені, напів варварські племена, які булиб тільки перепоною для цивілізації. Постійне досконалення і поступ не є вродженою і приметою людини. Більшість сучасного населення землі стоїть на місці, зовсім не поступає вперед. І важнійший мабуть чинник поступу — це суперництво і треба безперервно удосконалювати зброю, яка служить до оборони власного істнування. З взаїмним зближенням народів, із скріпленням міжнародних взаємин, натиск одних народів на других не лише не меншає, але навпаки, кріпшає, бо чим тіснійші взаємини між одним з другим, тим більше ми мусимо жати на цьому, щоб той народ в організації свойого життя, комунікаційних середників і публичного порядку стояв на певній висоті. Народи отже мусять або самі творити цивілізацію, або запрягають їх до цивілізаційної праці інші, а тоді примушені будувати вони все по чужим зразкам. Окремих індивідів, які видалиб присуди щодо цивілізаційної вартости поодиноких народів, а тому одиноким — хоч треба признати далеко не совершенним мірилом придатности народів до праці для загального поступу, їхньої здібности до самостійного творення вищих форм життя, остає суперництво — себто це, — чи даний народ уміє в боротьбі з іншими добувати і удержувати свою культурну окремішність.

Це фільософія національної боротьби й насильства!... Може. Але щож, коли ця боротьба й це насильство — дійсність, а загальний мир і загальна вільність — видумка... Треба мати відвагу глянути правді в очі.

Отже окупанти мають право робити це, чого над нами допускаються?

Отже ми не жертви несправедливости й насильства?

Ну щож з того, що ми уважатимемо себе жертвами, коли ані наші вороги, ані ті, що з боку приглядаються нашій боротьбі, нічого не роблять собі з нашої думки. А якщо навіть погодимося на назву, як що признаємо себе жертвами — тож звісно, що скрізь, де є життя, мусять бути жертви і ніколи без них не обходиться.

Признаюся, що чую відразу до обжалування окупантів. Скажу більше — як що не обманюю себе, то перестав я їх навіть ненавидіти. Окуранти для мене рівнодушні. Їх діла лише тоді мене обходять, коли є в якомунебудь звязку з судьбою моєї нації, поскільки роблять нам кривду, або обіцюють користи через ослаблення самих окупантів.

Не хочу через це сказати, що я нездібний до ненависти взагалі, або що уважаю її за якесь низьке почування. Кожний, що уміє направду любити, уміє й ненавидіти.

Ненавиджу людий нікчемних без огляду на це, чи вони ворожої нації, чи мої власні краяни, а може й найбільше в останнім випадку. Ненавиджу учителів, котрі, маючи вже з покликання обовязок учити й виховувати молодіж, знущаються над нею, убивають в зародї її фізичні сили, деправують морально, здержують, або викривлюють її умовий розвій. Ненавиджу суддів, котрі мають берегти справедливість, а надуживають законів для оборони цих, чи інших интересів, для переслідування політичних противників. Ненавиджу урядовців, котрі будучи органами державної машини, повинні улекшувати організацію життя, а тимчасом, працюють над обернення в ніщо найкращих змагань суспільности, над удержанням, а навіть відтягненням життя назад в його розвою. Ненавиджу священиків, котрі поставлені для підношення народу морально і маючи для того такі сильні середники як сповідальницю і казальницю, використовують їх для біжучих політичних інтересів. Поступовання тих всіх уважаю менше-більше таким злочином, яким бувби поступок лікаря, що покликаний до хорого, побачивши в ньому свойого особистого чи політичного противника, дає йому замісць лікарства — труїну. Колиб я зустрів в Галичині учителя Поляка, який переслідує дитину тому, що вона українська дитина, що по українськи говорить, то відчувавби до нього не меншу відразу ніж ця, яку збуджує в мене московський учитель, що одним з другим, що по-російськи говорить, — ненавиджу.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПРОДАЄСЯ мала фарма при фабриці і стейшині дорозі, 6 акрів, дім 8 кімнат, нова баня і курник, гараж і ін. 2 корови, 50 курий, і безрога. Продається по причині другого бизнесу. Голоситись до: M. M. GALUGA, Box 63, Boxtrabville, Conn. 258

ПОШУКУЮ бучера, котрий би шукав добре бучерський інтерес і був чесний. Голоситися до: 26.

JOHN YAWYLAK,
404 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J.
(Гора місто).

ПОТРІБНО робітників до чищення вікон, стара робота, оплатна після мови. Голоситися: 26.

WOONSOCKET WINDOW CLEANING COMPANY,
239 Main St., Woonsocket, R. I.

НА ПРОДАЖ ГАРМОНІЯ, нова, коштувала $300.00, вдова продає задешево, дуже тано. Гармонія майже нова. Голоситись до: M. T. KORNYLIAK, 9 Nunda Ave., близько Communipaw і West Side Ave., Jersey City, N. J. 262

НЕБУВАЛА НАГОДА

на разі для Українців з Чернишівки, Оріхівців і Мислови, повіт Скалат.

713 морґів—парцеляція сейчас на продаж. Голоситись до:

GLOBE SERVICE CO.
470 W. 23rd ST., NEW YORK CITY.
Telephone: WATKINS 8933
250- Василь Загаєвич.

Мущини! Хороніть себе перед всіми заразливими хворобами.

SANYKIT
Охоронич для мущин
Дає найбільшу охорону
Велика рурка 35 цнт.
Kit (4's) $1.00
У всіх аптиках або у San-Y-Kit, Dept. B, 92 Beekman St., New York
Пишіть по циркуляр

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1926
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 ріжнородних календарів на 1926 рік. Календарі друковані по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, 4 за доляра.

Шторникам, агентам і для тих, що дотять занятися продажою календарів, висилаємо даром свіс стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланням $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше числа. Замовляйте посилайте на адресу: 135—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Предлагаємо на все Лініямент
Пейн-Експеллер
Коли Вам докучує ревматизм або невраґія, натріться в болючому місці сим знаменитим домашним лікарством, а позбудете-ся болю.
Коп. і 50 в аптиках. Гляньте до торговельний знак Якор.
P. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

ЮЛІЯ ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

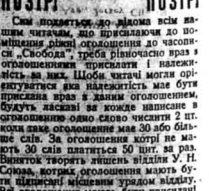

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2565

ПОЗІРІ ПОЗІРІ

Сим подаються до відома всім нашим читачам, що присилання до помішення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рішучасно враз з оголошенням присилати і належитість за них. Щоби часті могли оріентуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенням, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово вислати 2 цт. Мінімум оголошення має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрим оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до редакції „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення її в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не хотять приспособлятися і придержуватися повисших правил не можуть в містах нарікати